

B.Com. Semester - 3 (CBCS) Examination
July-2025 (OLD COURSE)
ACCOUNTING - 3(ELECTIVE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ મેસર્સ સનરાઇઝ ટ્રેડર્સનો વ્યવસાય ૧ એપ્રિલ ૨૦૨૪ ના રોજ સનરાઇઝ લિમિટેડ દ્વારા હસ્તગત કરવામાં (૨૦) આવ્યો હતો. કંપનીની સ્થાપના ૧ ઓગસ્ટ ૨૦૨૪ ના રોજ કરવામાં આવી હતી. ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ ના રોજ પૂરા થયેલા વર્ષ માટે કુલ વેચાણ ₹૨૪,૦૦,૦૦૦ હતું. એપ્રિલથી સપ્ટેમ્બર સુધીનું માસિક વેચાણ દર મહિને ₹૧,૦૦,૦૦૦ અને ઓક્ટોબરથી માર્ચ સુધીનું માસિક વેચાણ દર મહિને ₹૩,૦૦,૦૦૦ હતું. નીચેના ખર્ચાઓ વસૂલ્યા પછી વર્ષ માટે નફા અને નુકસાનના ખાતામાં ₹૪,૨૦,૦૦૦ નો ચોખ્ખો નફો દર્શાવવામાં આવ્યો હતો:

વિગત	રકમ (₹)
ભાડુ અને કર	60,000
પગાર	1,80,000
નિર્દેશકોની ફી	30,000
વેચાણ કમિશન	90,000
સામાન્ય ખર્ચ	60,000
ઘસારો	24,000
ખરીદ કિંમત પર વ્યાજ	12,000

વધારાની માહિતી:

- (1) નોંધણી પછી જ ડિરેક્ટર્સની ફી ચૂકવવાપાત્ર છે.
- (2) ખરીદીની કિંમત પર વ્યાજ નોંધણીની તારીખથી ચૂકવવાપાત્ર છે.
- (3) ભાડું સમગ્ર વર્ષ દરમિયાન સમાન છે.
- (4) પગાર સમગ્ર વર્ષ દરમિયાન સમાન રીતે ચૂકવવામાં આવે છે.
- (5) વેચાણ કમિશન વેચાણ સાથે સંબંધિત છે.
- (6) સામાન્ય ખર્ચ સમયના ગુણોત્તરમાં વહેંચવાનો રહેશે.
- (7) અવમૂલ્યન વર્ષ દરમિયાન સમાન રીતે ફાળવવાનું રહેશે.

નોંધણી પહેલાં અને પછીના સમયગાળાનો નફાનો વિભાજન પત્રક તૈયાર કરો, જેમાં તમામ ઘટકોનો યોગ્ય આધાર પર વિભાજન દર્શાવવામાં આવે.

અથવા

પ્રશ્ન-૧ શ્રીજી ટ્રેડર્સનો વ્યવસાય શ્રીજી લિમિટેડ દ્વારા ૧ એપ્રિલ ૨૦૨૪ ના રોજ લઈ લેવામાં આવ્યો હતો. કંપનીની (૨૦) નોંધણી ૧ ઓક્ટોબર ૨૦૨૪ ના રોજ કરવામાં આવી હતી. નફા અને નુકસાન ખાતું વર્ષ સમાપ્ત ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ માટે તૈયાર કરવામાં આવ્યું હતું. નીચેની રકમો P&L ખાતામાંથી લેવાઈ છે:

વિગત	રકમ (₹)
ચોખ્ખો નફો (તમામ ખર્ચ બાદ)	5,00,000
કુલ વેચાણ	24,00,000
પગાર	2,40,000

ભાડુ અને વિમો	72,000
ઓફિસ ખર્ચ	60,000
વીજળી અને પાણી	30,000
ઘસારો	36,000
વેચાણ ખર્ચ	1,20,000
ડિરેક્ટર્સ ફી	48,000
શેર મૂડી પર વ્યાજ	18,000

વધારાની માહિતી:

- (1) ડિરેક્ટર્સ ફી ફક્ત કંપનીની નોંધણી થયા પછીની જ છે.
- (2) શેર મૂડી પર વ્યાજ પણ ફક્ત પોસ્ટ-ઇન્કોર્પોરેશન માટે લાગુ પડે છે.
- (3) માસિક વેચાણ:
 - એપ્રિલ થી સપ્ટેમ્બર: ₹1,50,000 પ્રતિ મહિનો
 - ઓક્ટોબર થી માર્ચ: ₹2,50,000 પ્રતિ મહિનો
- (4) પગાર, ભાડા, ઓફિસ ખર્ચ, ઘસારો અને યુટિલિટી (વીજળી-પાણી) વર્ષ દરમિયાન સમરૂપ રીતે થયા હતા.
- (5) વેચાણ ખર્ચ વેચાણના આધાર પર વિભાજિત કરવાનું છે.

ઉપરોક્ત માહિતીના આધારે, નોંધણી પહેલાં અને પછીના સમયગાળાનું નફા-નુકશાન પત્રક તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન-૨ સનરાઇઝ લિમિટેડ નામની કંપની પાસે ₹10,00,000 ની જારી અને ચૂકવેલ મૂડી છે જે ₹10 ના મૂલ્યના (૨૦) 100,000 ઇક્વિટી શેરમાં વિભાજિત છે. 31 માર્ચ 2025 ના રોજ કંપનીનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે:

31 માર્ચ 2025 ના રોજ સનરાઇઝ લિમિટેડનું પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ	રકમ (₹)	મિલકતો	રકમ (₹)
ઇક્વિટી શેર મૂડી (₹10 પ્રતિ)	10,00,000	સ્થિર મિલકત (ચોપડે કિંમતે)	8,00,000
અનામત અને વધારો	4,00,000	રોકાણો (બજાર કિંમતે)	2,00,000
10% ડિબેન્ચર્સ	2,00,000	લેણદારો	3,00,000
લેણદારો	3,00,000	રોકડ અને બેંક સિલક	2,00,000
		સ્ટોક	4,00,000
	19,00,000		19,00,000

વધારાની માહિતી:

- (1) સ્થિર મિલકતોનું મૂલ્ય ₹૧,૦૦,૦૦૦ જેટલું ઓછું કરવામાં આવે છે.
- (2) બજાર મૂલ્ય પર રોકાણ લેવામાં આવે છે.
- (3) દેવાદારોમાં ₹૨૦,૦૦૦ ખરાબ દેવાનો સમાવેશ થાય છે જે માફ કરવાના છે.
- (4) ₹૫૦,૦૦૦ ની આકસ્મિક જવાબદારી છે જે નક્કી થવાની સંભાવના છે.
- (5) કંપનીએ ૧૦% ડિવિડન્ડ જાહેર કર્યું છે, અને ઉદ્યોગમાં સામાન્ય વળતર દર ૮% છે.

જરૂરી:

- (1) ચોખ્ખી સંપત્તિ પદ્ધતિ (આંતરિક મૂલ્ય પદ્ધતિ) નો ઉપયોગ કરીને દરેક ઇક્વિટી શેરના મૂલ્યની ગણતરી કરો.
- (2) ઉપજ (કમાણી) પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરીને પ્રતિ શેર મૂલ્યની ગણતરી કરો.
- (3) પ્રતિ શેર વાજબી મૂલ્ય નક્કી કરવા માટે બંને પદ્ધતિઓનો સરેરાશ લો.

અથવા

પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ	રકમ (₹)	મિલ્કતો	રકમ (₹)
ઇક્વિટી શેર મૂડી (₹૧૦ પ્રતિ)	15,00,000	સ્થિર મિલ્કત (ચોપડે કિંમતે)	12,00,000
સામાન્ય અનામત	3,00,000	શેર	4,00,000
નફો અને નુકસાન ખાતું (જમા)	2,00,000	દેવાદાર	5,00,000
૧૦% ડિબેન્યર્સ	2,00,000	રોકડ અને બેંક	1,00,000
લેણદારો	3,00,000	રોકાણ (પડ્તર)	3,00,000
	25,00,000		25,00,000

વધારાની માહિતી:

- (1) સ્થિર મિલ્કતોનું પુનઃમૂલ્યાંકન ₹૧૪,૦૦,૦૦૦ કરવામાં આવે છે.
- (2) રોકાણો ₹૩૫૦,૦૦૦ ના બજાર મૂલ્ય પર લેવામાં આવે છે.
- (3) દેવાદારોમાં ₹૫૦,૦૦૦ ઘાલખાઇનો સમાવેશ થાય છે.
- (4) ₹૧૦૦,૦૦૦ ની બાકી જવાબદારી હજુ સુધી નોંધાયેલી નથી.
- (5) સરેરાશ જાળવી શકાય તેવો નફો ₹૩૦૦,૦૦૦ (કર પછી) છે.
- (6) કંપની નફામાંથી ૫૦% ડિવિડન્ડ ચૂકવે છે.
- (7) ઉદ્યોગમાં વળતરનો સામાન્ય દર ૧૦% છે.
- (8) ઇક્વિટી શેરની સંખ્યા: ૧,૫૦,૦૦૦ શેર

તમારે આ કરવાની જરૂર છે:

- (1) ચોખ્ખી સંપત્તિ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરીને એક શેરના મૂલ્યની ગણતરી કરો.
- (2) ઉપજ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરીને એક શેરના મૂલ્યની ગણતરી કરો (ડિવિડન્ડના આધારે).
- (3) બે મૂલ્યોની સરેરાશ કરીને શેરના વાજબી મૂલ્યની ગણતરી કરો.

પ્રશ્ન-૩ છેલ્લા ચાર વર્ષમાં જય ટ્રેડર્સનો નફો નીચે મુજબ છે:

(૧૫)

વર્ષ	નફો (₹)
2021-22	1,20,000
2022-23	1,50,000
2023-24	1,80,000
2024-25	2,10,000

વધારાની માહિતી:

- (1) ૨૦૨૩-૨૪ ના વર્ષ માટે નફામાં ₹૨૦,૦૦૦ ની બિન-આવર્તક આવકનો સમાવેશ થાય છે.
- (2) વ્યવસાયમાં કાર્યરત સરેરાશ મૂડી ₹૮૦૦,૦૦૦ છે.
- (3) ઉદ્યોગમાં અપેક્ષિત વળતરનો સામાન્ય દર ૧૦% છે.

ગણતરી કરો:

- (1) સરેરાશ નફાની ગણતરી કરો (ગોઠવણ પછી).
- (2) સુપર નફો નક્કી કરો.
- (3) સુપર નફાની ૩ વર્ષની ખરીદીના આધારે પાઘડીના મૂલ્યની ગણતરી કરો.

અથવા

વર્ષ	નફો (₹)
2020-21	1,30,000
2021-22	1,70,000
2022-23	2,00,000
2023-24	2,20,000
2024-25	1,80,000

વધારાની માહિતી:

- (1) ૨૦૨૩-૨૪ ના નફામાં ₹૩૦,૦૦૦ ની બિન-આવર્તક આવકનો સમાવેશ થાય છે.
- (2) ૨૦૨૨-૨૩ માં, ₹૨૦,૦૦૦ નું અસામાન્ય નુકસાન નફા અને નુકસાન ખાતામાં ડેબિટ કરવામાં આવ્યું હતું.
- (3) વ્યવસાયમાં કાર્યરત મૂડી ₹૧૦,૦૦,૦૦૦ છે.
- (4) સમાન પ્રકારના વ્યવસાયમાં વળતરનો સામાન્ય દર ૧૨% છે.
- (5) સુપર પ્રોફિટની ૨ વર્ષની ખરીદી પર ગુડવિલની ગણતરી કરવાની રહેશે.

તમારે આ કરવું જરૂરી છે:

- (1) સમાયોજિત સરેરાશ નફાની ગણતરી કરો.
- (2) સુપર પ્રોફિટની ગણતરી કરો.
- (3) સુપર પ્રોફિટની ૨ વર્ષની ખરીદીના આધારે પાછડીની ગણતરી કરો.

પ્રશ્ન-૪ શિવ ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની પાસે ૧૦ ટનની ક્ષમતાનો ટ્રક છે. આ ટ્રક શહેર A અને શહેર B વચ્ચે ૨૫૦ કિમી (એક તરફી) અંતરે ચાલે છે, અને મહિનામાં ૨૦ રાઉન્ડ ટ્રીપ કરે છે. મે ૨૦૨૫ મહિના માટે નીચેના ખર્ચાઓ કરવામાં આવ્યા છે:

વિગત	રકમ (₹)
ડીઝલ અને લુબ્રિકન્ટ્સ	48,000
ડ્રાઇવરનું વેતન	18,000
ક્લીનરનું વેતન	8,000
સમારકામ અને જાળવણી	6,000
માસિક વેરો અને વીમો	4,000
ઘસારો	5,000
પરમિટ ફી	3,000
સામાન્ય ઓવરહેડ્સ	2,000

વધારાની માહિતી:

- શહેર A થી B જતી વખતે ટ્રક ભરેલી (૧૦ ટન) હોય છે પરંતુ ખાલી પાછી ફરે છે.
- કોઈપણ નિષ્ક્રિય દિવસોને અવગણો.
- તમારે પ્રતિ ટન-કિમી સંચાલન ખર્ચની ગણતરી કરવાની જરૂર છે.

ઓપરેટિંગ ખર્ચનું નિવેદન તૈયાર કરવું અને ગણતરી કરવી જરૂરી છે:

- (1) કુલ ટન-કિમી સંચાલન
- (2) પ્રતિ ટન-કિમી ખર્ચ

અથવા

પ્રશ્ન-૪ ગણેશ લોજિસ્ટિક્સ ૮ ટનની ક્ષમતાનો ટ્રક ચલાવે છે. આ ટ્રક સિટી X અને સિટી Y વચ્ચે ચાલે છે, જે ૩૦૦ (૧૫) કિમીનું રાઉન્ડ ટ્રીપ અંતર કાપે છે. તે એક મહિનામાં ૨૫ રાઉન્ડ ટ્રીપ કરે છે. એપ્રિલ ૨૦૨૫ ના મહિનાના ખર્ચ નીચે મુજબ છે:

વિગત	રકમ (₹)
ઇંધણ અને લુબ્રિકન્ટ્સ	60,000
ડ્રાઇવરનો પગાર	20,000
હેલ્પરનો પગાર	9,000
ટાયર અને જાળવણી	7,000
રોડ ટેક્ષ અને વીમો (માસિક)	5,000
ઘસારો	6,000
ઓફિસ અને વહીવટી ખર્ચ	3,000
પરમિટ અને ટોલ ફી	2,000

વધારાની માહિતી:

- ટ્રક શહેર X થી શહેર Y સુધી સંપૂર્ણ ભાર (૮ ટન) અને પરત ફરતી વખતે ૫૦% ભાર (૪ ટન) વહન કરે છે.
- મહિનામાં કાર્યકારી દિવસો = ૨૫ (દિવસ દીઠ એક રાઉન્ડ ટ્રીપ).

તમારે:

- (૧) મહિના માટે કાર્યકારી ખર્ચનું નિવેદન તૈયાર કરો.
- (૨) કુલ ટન-કિલોમીટર (ટન-કિમી) ની ગણતરી કરો.
- (૩) પ્રતિ ટન-કિમી ખર્ચ શોધો.

ENGLISH VERSION

Que-1 The business of M/s Sunrise Traders was taken over by Sunrise Ltd. on 1st April 2024. The company was incorporated on 1st August 2024. The total sales for the year ended 31st March 2025 were ₹24,00,000. The monthly sales from April to September were ₹100,000 per month, and from October to March ₹300,000 per month. The profit and loss account for the year showed a net profit of ₹4,20,000 after charging the following expenses: (20)

Particulars	Amount (₹)
Rent and Taxes	60,000
Salaries	1,80,000
Directors' Fees	30,000
Selling Commission	90,000
General Expenses	60,000
Depreciation	24,000
Interest on Purchase Consideration	12,000

Additional Information:

1. Directors' fees are payable only after incorporation.
2. Interest on purchase consideration is payable from the date of incorporation.
3. Rent is uniform throughout the year.
4. Salaries are paid evenly throughout the year.
5. Selling commission is related to sales.
6. General expenses are to be apportioned in the ratio of time.
7. Depreciation is to be allocated equally over the year.

Prepare a Statement of Profit Prior to and After Incorporation, showing allocation of all items on a proper basis.

OR

- Que-1 Shreeji Traders was taken over by Shreeji Ltd. on 1st April 2024. The company was incorporated on 1st October 2024. The Profit & Loss Account was prepared for the year ending 31st March 2025. The following figures were extracted from the P&L: (20)

Particulars	Amount (₹)
Net Profit (after all expenses)	5,00,000
Total Sales	24,00,000
Salaries	2,40,000
Rent & Insurance	72,000
Office Expenses	60,000
Electricity & Water	30,000
Depreciation	36,000
Selling Expenses	1,20,000
Directors' Fees	48,000
Interest on Share Capital	18,000

Additional Information:

- Directors' Fees were applicable only after incorporation.
- Interest on Share Capital was also only post-incorporation.
- Monthly sales were:
 - From April to September: ₹1,50,000 per month
 - From October to March: ₹2,50,000 per month
- Salaries, rent, office expenses, depreciation, and utilities were incurred evenly throughout the year.
- Selling expenses are to be apportioned on the basis of sales.

Prepare a Statement of Profit Prior to and After Incorporation using the above data.

- Que-2 A company, Sunrise Ltd., has an issued and paid-up capital of ₹10,00,000 divided into 100,000 equity shares of ₹10 each. The company has the following balance sheet as on 31st March 2025: (20)

Balance Sheet of Sunrise Ltd. as on 31-03-2025

Liabilities	Amount (₹)	Assets	Amount (₹)
Equity Share Capital (₹10 each)	10,00,000	Fixed Assets (at book value)	8,00,000
Reserves and Surplus	4,00,000	Investments (market value)	2,00,000
10% Debentures	2,00,000	Sundry Debtors	3,00,000
Creditors	3,00,000	Cash and Bank Balance	2,00,000
		Stock	4,00,000
	19,00,000		19,00,000

Additional Information:

- Fixed assets are undervalued by ₹100,000.
- Investments are to be taken at market value.
- Debtors include ₹20,000 bad debts which are to be written off.
- There is a contingent liability of ₹50,000 which is likely to crystallize.
- The company has declared a dividend of 10%, and the normal rate of return in the industry is 8%.

Required:

- Calculate the value of each equity share using the **Net Asset Method (Intrinsic Value Method)**.
- Calculate the value per share using the **Yield (Earnings) Method**.
- Take average of both methods to determine **Fair Value per Share**.

OR

- Que-2 The following is the Balance Sheet of **Navkar Ltd.** as on 31st March 2025: (20)

Balance Sheet

Liabilities	Amount (₹)	Assets	Amount (₹)
Equity Share Capital (₹10 each)	15,00,000	Fixed Assets (at book value)	12,00,000
General Reserve	3,00,000	Stock	4,00,000
Profit & Loss A/c (Cr.)	2,00,000	Debtors	5,00,000
10% Debentures	2,00,000	Cash and Bank	1,00,000
Sundry Creditors	3,00,000	Investments (at cost)	3,00,000
	25,00,000		25,00,000

Additional Information:

1. Fixed Assets are revalued to ₹14,00,000.
2. Investments are to be taken at market value of ₹350,000.
3. Debtors include ₹50,000 bad debts.
4. An outstanding liability of ₹100,000 is not yet recorded.
5. The average maintainable profit is ₹300,000 (after tax).
6. The company pays **50% dividend** out of profits.
7. **Normal rate of return** in the industry is 10%.
8. Number of equity shares: **1,50,000 shares**

You are required to:

1. Calculate the value of one share using the **Net Assets Method**.
2. Calculate the value of one share using the **Yield Method (based on dividend)**.
3. Calculate the **Fair Value of Share** by averaging the two values.

Que-3 The following are the profits of Jay Traders for the last four years:

(15)

Year	Profit (₹)
2021–22	1,20,000
2022–23	1,50,000
2023–24	1,80,000
2024–25	2,10,000

Additional Information:

1. A non-recurring income of ₹20,000 is included in the profit for the year 2023–24.
2. The average capital employed in the business is ₹800,000.
3. The normal rate of return expected in the industry is 10%.

You are required to:

1. Calculate the average profit (after adjustments).
2. Determine the super profit.
3. Calculate the value of goodwill on the basis of 3 years' purchase of super profit.

OR

Que-3 The profits of Raj & Co. for the last 5 years are as follows:

(15)

Year	Profit (₹)
2020–21	1,30,000
2021–22	1,70,000
2022–23	2,00,000
2023–24	2,20,000
2024–25	1,80,000

Additional Information:

1. The profit of 2023–24 includes a non-recurring income of ₹30,000.
2. In 2022–23, an abnormal loss of ₹20,000 was debited to the Profit and Loss A/c.
3. The capital employed in the business is ₹10,00,000.
4. Normal rate of return in the same type of business is 12%.
5. Goodwill is to be calculated at 2 years' purchase of super profit.

You are Required To:

1. Calculate the Adjusted Average Profit.
2. Calculate the Super Profit.
3. Calculate the Goodwill based on 2 years' purchase of super profit.

Que-4 Shiv Transport Co. owns a truck of 10-tonne capacity. The truck operates between City A and City B, a distance of 250 km (one way), making 20 round trips in a month. (15)

The following expenses are incurred for the month of May 2025:

Particulars	Amount (₹)
Diesel and Lubricants	48,000
Driver's Wages	18,000
Cleaner's Wages	8,000
Repairs and Maintenance	6,000
Road Tax and Insurance (monthly)	4,000
Depreciation	5,000
Permit Fees	3,000
General Overheads	2,000

Additional Information:

- The truck is loaded full (10 tonnes) while going from City A to B but returns empty.
- Ignore any idle days.
- You are required to calculate the operating cost per tonne-km.

You are Required To:

Prepare a Statement of Operating Cost and calculate:

1. Total Tonne-km operated
2. Cost per tonne-km

OR

Que-4 Ganesh Logistics operates a truck of 8-tonne capacity. The truck runs between City X and City Y, (15) covering a round trip distance of 300 km. It makes 25 round trips in a month. Following are the expenses for the month of April 2025:

Particulars	Amount (₹)
Fuel and Lubricants	60,000
Driver's Salary	20,000
Helper's Wages	9,000
Tyres and Maintenance	7,000
Road Tax and Insurance (monthly)	5,000
Depreciation	6,000
Office and Administrative Expenses	3,000
Permit and Toll Fees	2,000

Additional Information:

- The truck carries full load (8 tonnes) from City X to City Y and 50% load (4 tonnes) on return.
- Operating days in the month = 25 (one round trip per day).

You are Required To:

1. Prepare a Statement of Operating Cost for the month.
2. Calculate total tonne-kilometres (tonne-km).
3. Find cost per tonne-km.
